

Evaluatie Strategienota 2018-2021	
Speerpunt / activiteit	Stavaza
Duurzaamheid en energie	
1 Duurzaamheid en energie	
a Regionaal Energieakkoord toekomstige RES	
Leveren van adviezen voor woningen op basis van het SER-energieakkoord .	
Fungeren als trekker bij de uitwerking en uitrol van het deelprogramma Energiebesparing. Dit aan de hand van een plan van aanpak met aandacht voor:	
a) effectmonitoring	
b) voortgangsoverzichten	
c) inzet van expertise dienst	
Te ondernemen activiteiten: verzorging (educatie)projecten, organisatie informatiebijeenkomsten, aanvraag RRE-subsidie voor 7 deelnemers.	
Omzetten van het EA-HR naar een regionale energie strategie (RES).	
Fungeren als deelnemer in de uitvoeringslijnen Ruimte, Warmte en Mobiliteit.	
b Wettelijke taken uit Wet Milieubeheer/activiteitenbesluit.	
Informatieplicht energiebesparing: grote energieverbruikers die nog niet hebben voldaan aan informatieplicht energiebesparing voor 2e keer aanschrijven.	
Informatieplicht energiebesparing: beoordelen binnengekomen meldingen.	
Informatieplicht energiebesparing: inzet van de "Versterkte uitvoering toezicht informatieplicht" van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.	
Monitoren met instrumenten die het Rijk beschikbaar stelt.	
Eisen aan bedrijven: met gebruikmaking van het VTH-instrumentarium stellen van eisen aan bedrijven, onder andere voor energiebesparing en afvalmanagement.	
Monitoring en databeheer: met softwaretool van Provincie Zuid-Holland over een periode van 3 jaar de data analyseren die beschikbaar komt via de informatieplicht energiebesparing voor bedrijven en aan de hand daarvan informatieverricht toezicht doen plaatsvinden.	
Afloop MJA-cyclus 2017-2020: via het wettelijk spoor oppakken van de circa 100 bedrijven in het werkgebied van de dienst die na afloop van de huidige MJA-cyclus per 1 januari 2021 weer zullen terugvallen op het reguliere wettelijk regime.	
Europese richtlijnen: implementatie van de richtlijn betreffende energieprestatie gebouwen (EPBD III) in het Bouwbesluit (verwacht eerste halfjaar 2020).	
Label C verplichting voor kantoren in 2023: gemeenten krijgen van de dienst apart bericht betreffende het geld dat via de meicirculaire is verkregen en welke taken daarvoor moeten worden uitgevoerd.	
Omgevingswet en bruidsschat: de dienst gaat toezien op naleving van de energiebesparingseisen uit het Besluit Activiteiten Leefomgeving. De gemeente moet toezien op naleving van de energiebesparingseisen uit het Besluit Bouwwerken Leefomgeving. Het lijkt efficiënter om de uitvoering van beide regelingen voor dit onderwerp bij één partij neer te leggen en dubbel werk te voorkomen. Hierover tot nadere afspraken komen.	
c Integrale duurzaamheidsadvisering.	
Duurzaamheidsadvisering: het bij de voorbereiding van ruimtelijke plannen verzorgen van duurzaamheidsadviezen op het gebied van ecologie, duurzaam bouwen en energiebesparing.	
Duurzaamheidstoets / controle energie bij bouwplannen: voor deelnemers verrichten van duurzaamheidstoetsen / controles op het gebied van EPN/MPG en GPR.	
Regionaal Beleidskader Duurzame Stedenbouw (RBDS): het is wenselijk het RBDS te actualiseren. Hiertoe een bijeenkomst met gemeenten organiseren. Afhankelijk van het resultaat en de wensen van deelnemers begeleidt de dienst de actualisatie.	
GIS: beeldend kaartmateriaal gerelateerd aan GIS data ontwikkelen voor advisering over ruimtelijke (milieu) vraagstukken bij de energietransitie. T.z.t. ook inzetten voor data-analyse.	
Windenergie: opstellen van een handboek windenergie voor grootschalige opwekking met windturbines.	
Lokale warmtevisies: ondersteuning bieden aan deelnemers bij de realisatie van aardgasloze wijken in afstemming met de ontwikkelingen vanuit de uitvoeringslijnen Energiebesparing en Warmte binnen het Energieakkoord Holland Rijnland, het Duurzaam Bouwloket en de fondsen.	

Evaluatie Strategienota 2018-2021	
Speerpunt / activiteit	Stavaza
d Innovatie bedrijfsbenadering.	
Branche- en themagerichte benadering	
Top 50 energiegebruikers per gemeente: met oog op bepaling kansen voor behalen van milieuwinst per gemeente inventariseren van de 50 grootste energieverbruikers.	
Greendeals: voortzetten van de ondersteuning van zorgorganisaties en tijdens kennisbijeenkomsten evalueren werking van de met deze organisaties gesloten greendeal.	
MKB Energiescans	
Verplichte energie audit (EED): type A-bedrijven hebben vier-jaarlijks een EED uit te voeren. Zaaksysteem hierop inrichten. Bedrijven over verplichting informeren en een helpdesk inrichten voor vragen.	
CIRCO Tracks Natuurvezels: organisatie van een 3-daagse workshop voor bedrijven in de regio gericht op het in beeld brengen van hun circulaire kansen.	
Vervoermanagement-activiteitenbesluit: participatie in het samenwerkingsproject tussen de omgevingsdiensten en de PZH waarbij de daarvoor in aanmerking komende bedrijven worden aangesproken op hun zorgplicht vervoer.	
e Faciliteren Duurzaamheidsfondsen.	
Subsidies en leningen particulieren: voor deelnemers verzorgen van hun stimulerings-regelingen om aan woningen duurzame maatregelen te treffen. Het behandelproces optimaliseren door o.a. aanvragers zelf inzage geven in de status van hun aanvraagproces en het vergemakkelijken van de rapportagemogelijkheden richting deelnemers.	
Stimuleringsregeling voor bedrijven en maatschappelijke organisaties: ontwikkelen van een opzet voor stimuleringslening voor bedrijven en maatschappelijke organisaties.	
Energiescans: het namens de regio en via (Europese) aanbestedingen contracten aangaan voor de uitvoering van energiebesparingstrajecten. Het is aan deelnemers om deze energiebesparingstrajecten naar eigen inzicht af te nemen en in te zetten.	
Faciliteren van brede stimuleringsregelingen: instrumentarium voor het op efficiënte wijze subsidies en leningen verstrekken, inzetten om aanvullende ambities van deelnemers te realiseren.	
f Biodiversiteit & Klimaatadaptatie	
Groene Cirkels Bijenlandschap: vervullen van een trekkende rol in Zuid-Holland in de uitvoeringstaken bij het project Groene Cirkels Bijenlandschap van de provincie.	
Bodemdaling: uitvoering van een eerste onderzoek in de regio om te inventariseren wat de gevolgen van het dalend grondwaterpeil voor de bodem zijn.	
Landschapstafels en Hart van Holland Omgevingsvisie: verzorgen van inbreng op het gebied van biodiversiteit en bijenlandschap.	
g Communicatie & kennisdeling	
Communicatieadvies bij Faciliteren Duurzaamheidsfondsen: op gebied van communicatie ondersteuning aan deelnemers bieden bij de activiteiten genoemd onder 1e.	
Communicatieplan Duurzaamheid: ontwikkelen communicatiestrategie ter ondersteuning van de ambitie om het regionale informatiepunt te worden op het gebied van duurzaamheid en energie.	
Doelen en monitoring: als dienst onderzoeken hoe de activiteiten bijdragen aan gestelde doelen van deelnemers.	
Meerjarenprogramma Milieucommunicatie: uitvoering van een meerjarenprogramma gericht op het verbeteren van de kwaliteit van onze leefomgeving door bewustwording en kennisuitwisseling.	
Samen Duurzaam Holland Rijnland: verzorgen van de nieuwsbrief voor basisscholen, buitenschoolse opvang, inwoners en bedrijven in Holland Rijnland.	
h Sluiten duurzaamheidsakkoord.	
Regionaal duurzaamheidsakkoord: in overleg met deelnemers de mogelijkheden verkennen om de ambities en acties van deze deelnemers terzake van duurzaamheid te vertalen in een regionaal akkoord, zodat krachten worden gebundeld en er meer continuïteit ontstaat.	

Evaluatie Strategienota 2018-2021	
Speerpunt / activiteit	Stavaza
Omgevingswet	
2 Omgevingswet	
a Versterken samenwerking in de keten	
Regionale overleggen: intensivering van de samenwerking tussen bevoegd gezagen, samenwerkingspartners en diensten op gebied van vergunningverlening, toezicht- en handhaving en bij beleids- en planningsprocessen.	
Leerkring Bouwen: in samenwerking met de Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid en Omgevingsdienst Midden-Holland organiseren van een leerkring Bouwen.	
Omgevingsspel West-Holland: samen met de gemeente Leiden, HLT Samen, de RDOG en de VRHM ontwikkelen van een serious game om partijen op een laagdrempelige manier te laten ervaren hoe het is om te werken in de geest van de Omgevingswet.	
Samenwerking bij uitvoering Omgevingswet: met oog op bepaling van vervolgactiviteiten samen met alle deelnemers en samenwerkingspartners uitvoeren van een verkenning, gericht op vragen rondom de samenwerking tussen de Omgevingsdienst, provincie, gemeenten en samenwerkingspartners bij de uitvoering van de Omgevingswet.	
b Bijdragen aan kerninstrumenten	
Rol als omgevingsadviseur: in samenwerking met provincie en gemeenten ontwikkelen van een visie van de dienst op haar rol als Omgevingsadviseur.	
Werkwijze advisering: ontwikkelen en toepassen van een 'handreiking Advisering Omgevingsvisie en Omgevingsplan' om volgens een vaste opzet bijdragen aan omgevingsvisies en omgevingsplannen te kunnen leveren.	
Leveren van bijdragen aan omgevingsprogramma's.	
Leveren van bijdragen aan omgevingsvergunningen, onder meer door deelname aan door deelnemers georganiseerde advies- en omgevingsstafels.	
Leerkring Omgevingsplan: in de rol van trekker vervolg geven aan de eerdere opzet van de leerkring door organisatie en begeleiding van nieuwe bijeenkomsten van de leerkring.	
Leerkring Omgevingsvergunning nieuwe stijl: deelname aan de provincie brede leerkring ter voorbereiding op de veranderingen bij vergunningverlening als gevolg van de aanstaande inwerkingtreding van de Omgevingswet.	
c Verankeren van werkwijze in organisatie en processen	
Milieuregels voor bedrijven: gemeente-specifiek in beeld brengen welke activiteiten in het werkgebied nog onder milieuregelgeving vallen, maar later, onder de Omgevingswet, niet meer. Dit met oog op de ontwikkeling van omgevingsplannen en ontwikkeling van een nieuw VTH-beleid dat aansluit bij de Omgevingswet.	
Impactanalyse: het periodiek in samenwerking met deelnemers en samenwerkingspartners uitbrengen van impactanalyses om inzicht te krijgen in de aard en omvang van de veranderingen die invoering van de Omgevingswet vraagt bij de Omgevingsdienst bij de uitvoering van kerntaken.	
Analyse tevens in te zetten als hulpmiddel bij het door deelnemers invulling geven aan lokale afwegingsruimte.	
Leerkring toezicht en handhaving: deelname aan het in samenwerking met de vijf Omgevingsdiensten in Zuid-Holland opgerichte kennisteam Toezicht en Handhaving. Met dit kennisteam uitvoeren van zogenoemde "botsproeven".	
Warme overdracht bodemtaken: deelnemers proactief informeren over ontwikkelingen in wet- en regelgeving op het gebied van bodem en ondergrond, onder meer via een regionale bijeenkomst.	
Relatie provincie en omgevingsdiensten: met het oog op de implementatie van de Omgevingswet gezamenlijk met provincie en omgevingsdiensten in Zuid-Holland opstellen van een discussienota over de impact van deze wet op de relatie tussen provincie als bevoegd gezag en de omgevingsdiensten.	
Bruidschat: in samenwerking met de omgevingsdiensten in Zuid-Holland vervaardigen van een handreiking voor het omgaan met de Bruidsschat (aangeven wat de impact is van het wél of niet overnemen van de bruidsschatregels in het omgevingsplan).	
d Aansluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)	
Na aansluiting in samenwerking met deelnemers en samenwerkingspartners testen of de aansluitingen werken zoals voorgeschreven.	
Datakwaliteit: samen met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland en de provincie Zuid-Holland uitvoeren van een pilot datakwaliteit om inzicht te krijgen in de onderlinge informatie-uitwisseling.	
Business case DSO: opstellen van een business case DSO om inzicht te krijgen in zowel de benodigde investeringen om aan te sluiten op DSO als de te verwachten baten.	
e Aanpassen van cultuur, gedrag en competenties	
Ervaring opdoen in de praktijk: uitvoeren van uiteenlopende projecten. De realisatie niet alleen op inhoud evalueren, maar ook op samenwerking en werkwijze.	
Deelname aan bijeenkomsten en leertrajecten: zie acties rond deelname aan Leerkring Omgevingsplan, Leerkring Omgevingsvergunning nieuwe stijl en aan Leerkring toezicht en handhaving.	
Ochtend van de Omgevingswet: halfjaarlijks organiseren van een moment voor medewerkers en deelnemers met plenaire presentaties en workshops met als centraal thema de komst van de Omgevingswet.	
ODWH College Tour: elk kwartaal een presentatie laten verzorgen over een praktijkvoorbeeld van werken met de Omgevingswet voor discussies over toepasbaarheid ervan in het werkgebied van de dienst.	
Frequente communicatie over leerervaringen via Westweb: via blogs en nieuwberichten op Westweb vastleggen en via het delen van leerervaringen.	
Basisopleiding Omgevingswet: aan de hand van een opleidingsplan iedere medewerker van de dienst laten beschikken over basiskennis van de Omgevingswet.	
Omgevingsacademie West-Holland: organisatie van themabijeenkomsten voor medewerkers eigen dienst en voor medewerkers deelnemers. Verzorgde presentaties worden via Westweb gepubliceerd.	
In samenwerking met de vijf Omgevingsdiensten in Zuid-Holland en deelnemers bevorderen van kennisontwikkeling, zowel via basisopleidingen als via verdiepende opleidingen.	
In samenwerking met Werkorganisatie Duivenvoorde bevorderen van kennisontwikkeling door het organiseren van de Omgevingsacademie West-Holland.	

Evaluatie Strategienota 2018-2021	
Speerpunt / activiteit	Stavaza
Functioneren dienst	
3 Kwaliteit van de dienst	
<p>a Kwaliteit van uitvoering van de Wet VTH borgen</p> <p>Voldoen aan de Kwaliteitscriteria VTH 2.1. of hiervan gemotiveerd afwijken danwel borgen door samenwerking met en collegiale toetsing door externe partners.</p> <p>Deelname aan de collegiale toets vanuit het landelijk vakberaad VTH.</p> <p>Intensivering van de samenwerking met andere omgevingsdiensten.</p> <p>Het opleiden van medewerkers.</p> <p>Het zoeken en implementeren van een softwarepakket om de dienst bij de borging (zoals beschreven in de Wet VTH) te ondersteunen.</p>	
<p>b Continue optimaliseren kwaliteit producten en processen (PDC/ZTC)</p> <p>Actualisatie van de Producten- en Dienstencatalogus (PDC), het borgen van de bijbehorende werkprocessen in de Zaaktypencatalogus (ZTC), het herbevestigen en aanscherpen van procesafspraken op de koppelvlakken met deelnemers en samenwerkingspartners.</p> <p>Het bewerkstellingen van harmonisatie, eenduidigheid en betrouwbaarheid bij de te leveren diensten door zaakgericht werken uit te breiden naar alle producten.</p> <p>De dienst standaardiseert waar nodig het ondersteunende zaaksysteem</p>	
<p>c Samenwerken in de BIG-8 met de deelnemers.</p> <p>Binnen de structuur van de BIG -8 actief delen met deelnemers van kennis en van resultaten van de uitvoering van beleid en het daarbij stimuleren van regionale eenduidigheid.</p> <p>Start van een eerste pilot met de gemeente Zoeterwoude door het beleids- en uitvoeringsplan 2019 van deze gemeente naast het werkplan voor deze gemeente te leggen en onderzoeken hoe de samenwerking in de Big 8 kan worden geoptimaliseerd.</p>	
<p>d Klanttevredenheid en KPI's meten en verbeteren.</p> <p>Aanschaf nieuw zaaksysteem om relevante informatie ten behoeve van rapportages beter te ontsluiten.</p> <p>Voortzetten van het Klanttevredenheidsonderzoek en dit regelmatig bespreken met de deelnemers. Daarbij aandacht voor andere kwaliteitscriteria, zoals tijdigheid en communicatie, en voor de KPI's die voor de verschillende producten zijn vastgesteld.</p> <p>In 2019 in overleg met de deelnemers bepalen welke KPI's in 2020 passen bij het nieuwe zaaksysteem. Voor 2019 een overgangsvoorstel doen.</p>	
4 Kennisinstituut	
<p>a Opstellen strategisch personeelsplan</p> <p>Met gebruikmaking van het functiewaarderingssysteem HR21, het opleidingsplan en het strategisch personeelsbeleid de gewenste medewerkerskwaliteit ontwikkelen.</p> <p>Investeren in opleidingen, participatie in kennisplatforms en samenwerking met partners.</p> <p>Aansluiting op het digitale kennisnetwerk van de Omgevingsdiensten en andere platforms.</p> <p>Schets vervaardigen van het toekomstbeeld van het werk binnen de dienst.</p> <p>Uitvoeren van een schouw van het huidige medewerkersbestand.</p> <p>Informatie voortkomend uit de twee voorgaande twee activiteiten samenbrengen in een strategisch personeelsplan (2018, 2020) c.q. opleidingsplan (2019).</p> <p>Vervaardigen plan om arbeidsmarktcommunicatie beter te laten aansluiten op onze doelgroep.</p>	
<p>b Verbeteren ICT-infrastructuur en anticiperen op DSO</p> <p>Aansluiten op en gebruik maken van de mogelijkheden van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Participeren in hierop gerichte overleggen, projecten en pilots. Verdere ontwikkelingen van het DSO nauwgezet volgen.</p> <p>Systemen geschikt maken voor het delen van informatie met burgers en bedrijven, deelnemers, samenwerkingspartners en landelijke systemen.</p> <p>Plaats-onafhankelijk werken door de medewerkers.</p> <p>Implementatie van een nieuw zaaksysteem / Per 1 januari 2020 start met het werken in het nieuwe zaaksysteem en doorontwikkeling richting DSO.</p>	
<p>c Implementeren en borgen nieuwe digitale (archieff)systemen en werkwijze</p> <p>Verder gaan met het gedigitaliseerd borgen van processen en diensten in de ZTC en de PDC. Het verder ontwikkelen en digitaliseren van de informatiehuishouding.</p> <p>Vaststellen Vervangingsbesluit en het Handboek vervanging.</p> <p>Digitaal ondertekenen documenten en vanuit het zaaksysteem digitaal publiceren.</p>	
<p>d Intern en extern kennismanagement</p> <p>Evaluatie en verbeteren bestaande interne Kennisteam.</p> <p>Inzet provinciale netwerken 2.0.</p> <p>Inzet landelijke kennisbank: themagewijze vullen van het landelijke kennisnet van Omgevingsdiensten.nl</p> <p>Aanschaf GIS-viewer in combinatie met het VTH(A) zaaksysteem PowerBrowser.</p> <p>Met behulp van een GIS-adviseur stappen zetten om Geo-informatie beter te gebruiken en om deze GIS-breed in de organisatie te verankeren en te integreren met het nieuwe zaaksysteem.</p> <p>Aanpassen website.</p>	

Evaluatie Strategienota 2018-2021	
Speerpunt / activiteit	Stavaza
5 Optimale samenwerking in de regio	
a Actief volgen van en inspelen op strategische externe ontwikkelingen	
Actief inspelen op externe ontwikkelingen die van strategisch belang zijn en die kansen bieden voor de dienst en de deelnemers.	
Via media actief volgen van bestuurlijke ontwikkelingen.	
Adviseurs op locatie te laten werken.	
b Samenwerkings-allianties op grote thema's	
Verkenning van de mogelijkheden om de ambities en acties van deelnemers terzake van duurzaamheid te bundelen in een Regionaal Duurzaamheidsakkoord voor continuïteit en een effectievere en efficiëntere aanpak van dit thema.	
Organiseren van bestuurlijke conferenties en samenwerkingsprojecten ter versterking van de regionale samenwerking.	
Uitrol Verbeterplan uitvoering bouwtaken Noordwijk.	
Actievere deelname aan ODNL.	
Met provincie en overige Zuid-Hollandse omgevingsdiensten ontwikkelen van een gezamenlijke PDC.	
c Informatie delen met deelnemers, samenwerkingspartners en klanten	
Inzetten op goede digitale ontsluiting van dossiers naar deelnemers, samenwerkingspartners en burgers en bedrijven.	
Benutting standaardkoppelingen in nieuw zaakstelsel met landelijke voorzieningen zoals OLO, GBA, LM, LAVS.	
Benutting mogelijkheden nieuw zaakstelsel om informatie via een Geo-viewer zichtbaar te maken en (bijvoorbeeld) via de website te publiceren.	
Benutting mogelijkheden nieuw zaakstelsel om via een koppelveld informatie uit te wisselen met externe partners waaronder deelnemers.	
6 Eigenaarschap en relatie opdrachtgever-opdrachtnemer	
a Verder verbeteren relatie met de eigenaren	
Bevorderen nabijheid door meer contact met bestuurders en collega's.	
Opstellen en uitvoeren van de nieuwe nota Planning en Control, waarin de kwaliteit van de te leveren (financiële) stukken en de financieringsstructuur wordt geborgd.	
De rol van het Ambtelijk Governance Team verder uitwerken en optimaliseren.	
Vervaardigen van een Draaiboek Bestuurlijke Nabijheid met een vierjarencyclus waarin o.a. de volgende actiepunten uit het Plan van aanpak robuustheid fase 2 moeten worden overgenomen:	
a) verzorgen van inhoudelijke presentaties voor dagelijks en algemeen bestuur,	
b) verzorgen van presentaties in gemeenteraden over rol en taken van de Omgevingsdienst,	
c) verzorgen van regionale themabijeenkomsten voor raadsleden,	
d) continueren van het project 'Op stap met bestuurders' (en/of milieuregisseurs).	
Effectiever organiseren van bestuursvergaderingen door een andere inrichting van de daaraan voorafgaande overlegstructuur.	
b Verder verbeteren relatie opdrachtgever-opdrachtnemer	
Continueren project 'Op stap met bestuurders' (en/of milieuregisseurs).	
Waar mogelijk werkwijzen aanpassen naar perspectief opdrachtgever	
Programmastructuur werkplannen zodanig aanpassen dat deze meer gaat aansluiten op de programmastructuur van de deelnemers.	
Meer directe contacten van de Omgevingsdienst met bestuurders organiseren.	
Beter letten op bestuurlijke gevoeligheid en oplossingsgerichtheid.	
Werken op locatie verder uitrollen.	
Klanttevredenheid meer extern communiceren.	
Wederzijdse verwachtingen beter managen door:	
a) (Uniforme) producten, diensten en werkprocessen vast te stellen.	
b) Jaarlijks afspraken te maken over de te leveren producten, diensten en het bijbehorende kwaliteitsniveau (werkplan).	
c) Invulling te geven aan het begrip 'inlevingsvermogen'.	
d) Invulling te geven aan de kaderstellende rol van de deelnemers.	
Het - samen met de deelnemers - opnieuw uitwerken van de positie van de Omgevingsdienst als preferred supplier.	
c Stimuleren van harmonisatie in plaats van maatwerk	
Het - samen met de deelnemers - opnieuw uitwerken van de positie van de Omgevingsdienst als onderdeel van de gemeentelijke/provinciale organisatie.	
Door vereenvoudiging en standaardisatie van werkprocessen efficiencyverbetering mogelijk maken, zonder dat de deelnemers kwaliteitsverlies ervaren.	
d Klanttevredenheid opdrachtgevers meten, bespreken, rapporteren.	
Komende jaren investeren in een adequate methodiek om te rapporteren over klanttevredenheid.	
Drie keer per jaar (vanaf 2020: 2 keer per jaar) in bestuurlijke rapportages over de klanttevredenheid rapporteren.	

Evaluatie Strategienota 2018-2021	
Speerpunt / activiteit	Stavaza
7 Stabiele en (financieel) gezonde dienst	
a Uitvoeren 'Programma P1720'	
Het via een meerjarige aanpak realiseren van een sluitende begroting door doorvoering van een set bezuinigingsmaatregelen.	
De in de begroting gedefiniëerde risico's in een risicoanalyse opnemen en kwantificeren.	
In de begroting per deelnemer vastgeleggen welke producten worden afgenomen en wat deze deelnemers daarvoor aan de Omgevingsdienst zijn verschuldigd.	
Borging van realisatie van de begroting aan de hand van periodieke rapportages zodat bij afwijkingen tijdig kan worden bijgestuurd.	
Organiseren van nieuwe (goedkopere) huisvesting en het onderverhuren c.q. afstoten van de oude huisvesting.	
b Opstellen en uitvoeren nieuwe nota Planning en Control	
De dienst zoekt gezamenlijk met de verschillende belanghebbenden naar een financieringswijze die de Omgevingsdienst de komende jaren zal hanteren.	
Begroting baseren op werkplannen deelnemers en beter laten aansluiten op begrotingsystematiek van deze deelnemers.	
Verbetering sturing op basisbezetting en flexibele schil door aandacht voor formatie en productiviteit.	
Ontwikkeling van een dienstplan en deze te baseren op de gezamenlijke werkplannen voor de deelnemers.	
Uitbrengen bestuurlijke rapportages: verlagen naar 1 keer per jaar. De verslagperiode bestrijkt 6 maanden.	
Als gevolg van het vaststellen Nota Planning en Control 2020-2023: uitwerken van een voorstel voor plafond voor de risicoreserve.	
Als gevolg van het vaststellen Nota Planning en Control 2020-2023: uitwerken van een voorstel voor indexeringswijze.	
Als gevolg van het vaststellen Nota Planning en Control 2020-2023: uitwerken van een voorstel voor tariefdifferentiatie.	
c Optimaliseren interne beheersing	
Het ERP-pakket een sturende rol laten spelen om de efficiency te verbeteren (in proces en taken).	
Optimalisatie van het gebruik van AFAS. Tijdschrijven vereenvoudigen en een betere structuur geven. Afspraken maken over hoe tijd moet worden verantwoord. Verzamelde informatie betrekken bij ontwikkeling kentallen.	
Verkleining van het aantal handmatige handelingen ter verbetering van tijdigheid, juistheid en volledigheid van te leveren producten.	
In proefomgeving DSO testen hoe data en documenten via het DSO worden uitgewisseld.	
Invoering matrixorganisatie om betere sturing te krijgen op opdrachten in relatie tot inzet medewerkers.	
OR op sterkte brengen.	